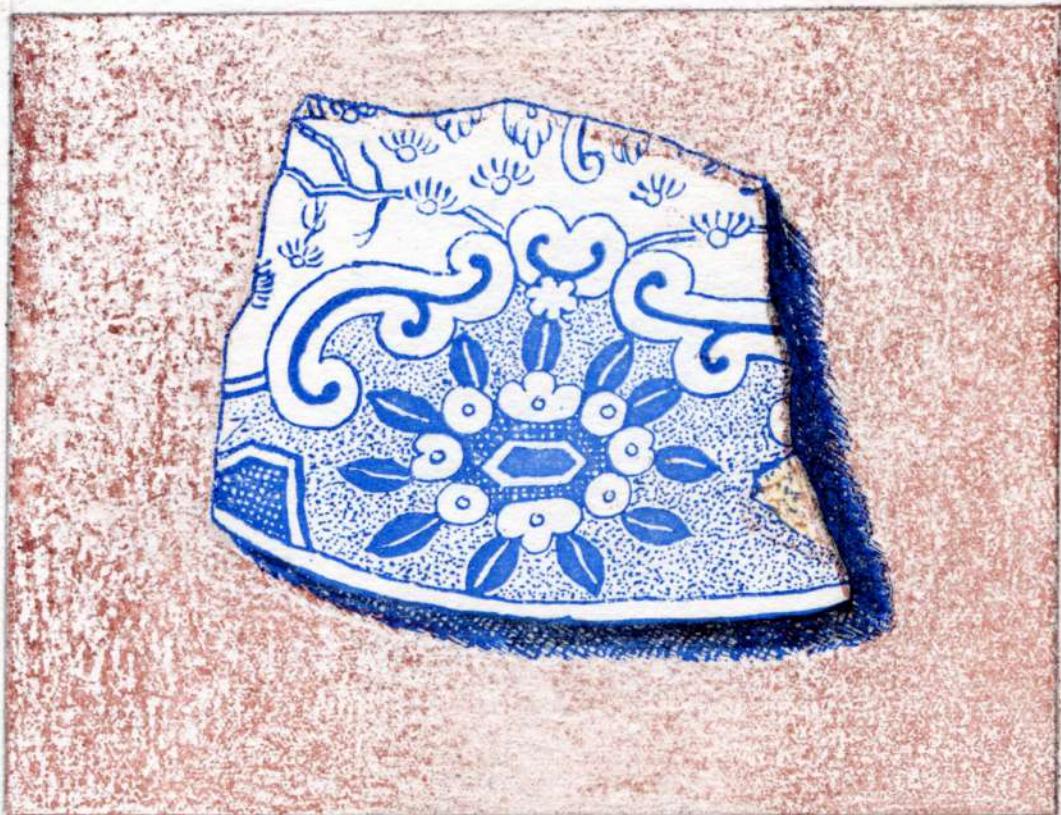

Στάμπαί της Λαύριου.

κι' ἂλλα ιστορήματα, γραμμένα και ζωγραφι-
εμένα ἀπ' τὸν Ράλλη Κοψίδη, και τυπωμένα ἀπ'
τὸν ἴδιο στὴ Γλυφάδα ~ Αθήνα, 1985.

ΈΚΔΟΣΕΙΣ : ΚΑΝΙΣΤΡΟ 2

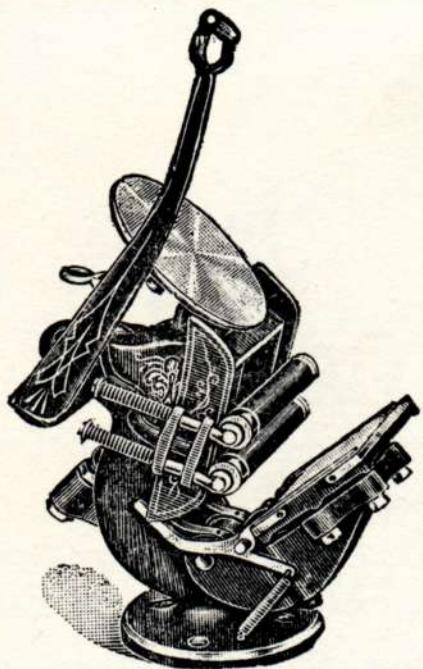

«Οὐαὶ Κερίπω δέ τα βρίσκω, με' βρίσκουνε». ΤΕΛΑΝ Παπαδημητρίου

ΈΚΔΟΣΕΙΣ

κάτιστο

2

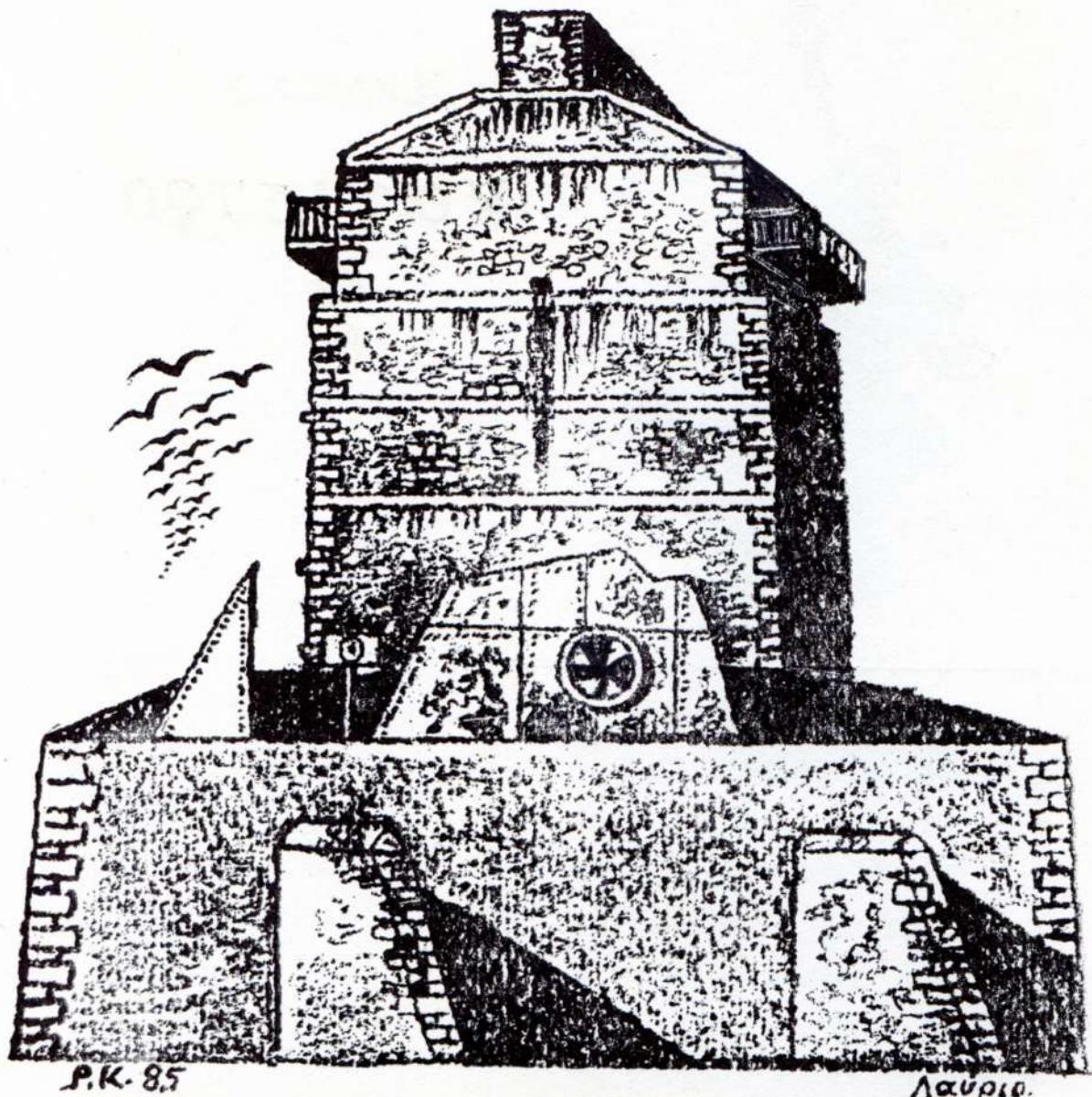

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΓΛΥΦΑΔΑ,
ΣΕ ΧΕΙΡΟΚΙΝΗΤΟ ΠΙΕΣΤΗ-
ΡΙΟ, ΣΑΝ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΔΕΙΧ-
ΝΕΙ Η ΖΩΓΡΑΦΙΑ, ΣΕ 100
ΑΝΤΙΤΥΠΑ, ΆΡΙΘΜΗΜΕΝΑ
ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΑ. ~
ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠ' ΤΙΣ ΖΩΓΡΑ-
ΦΙΕΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΗΚΑΝ ΜΕ
ΤΟ ΧΕΡΙ. • • • •

ΠΑΛΜΥΡΑΣ 3, ΆΝΩ ΓΑΥ-
ΦΑΔΑ, 165-61 ~ ΛΟΗΝΑ.

ΆΡΙΘΜΟΣ : 2

Pαλμύρας Κονίδης 85

P.K. 85

Λαυρίο.

Στάμπαζα τῷ Λαύριου.

• **Π**ήγα πάλι σκεῖ, κατά τό Λαύριο, όπως τόπες ομέτρητες φορέσ. Τώρα είναι ανοιξη πιά, όμως ο καιρός άκόμα δεν έστρωσε, μιά βγαίνει ο ηλιος μιά κρύβεται. Πότε πότε ρίχνει λίγες ψιχούλες. Που; Εδώ στή Λαυρετίκη, που λένε πώς ποτέ δεν βρέχει. Βρέχει όμως, και πρέπει, γιατί πώς άλλοιως θα ξεπλυθεῖ η στάχτη, που κατακαίθεται παντού. Ο κονιορτός πώς θα φύγει;

Πέρασα πάλι, κατά τὴν ουνήθεια μου, από κείνο τό χωραφί, όπου φάγκοντας βρίσκω κομμάτια από παλιά σπασμένα πιάτα, πιατέλες, φλυτζανία, καράφες, σκείνα ταί παλιά ταί γυγραφισμένα με χρώματα εώραια κι αιθανατα, όπου κυριαρχεῖ ένα απαραίτητο γαλάζιο. Απ' τό πιό θαυμό γαλανό, ώς τό βαδύ ούλτραμαρίν, τό λουλακί που λένε ωκεανός καίποτε ένα γλυκύτατο ρόζ, σαν τό πρώτο φῶς τῆς αωγῆς.

Στάθηκα και τό κύταζα τό χωραφί, που είναι κοντά σ' εναν απέραντο σκουπιδότοπο. Έχουν πιάσει εναν λόφο, κοντά στό διαλυγήριο τῶν

θαλιῶν καραβιῶν, κι' ἔρχονται καὶ πετάν κάθε λογῆς εκπίδια..
Τὴν ὥρα πού ἐφτασα ἐκεῖ, αἷρό μακριά ἀκούγονταν φωνές πολ-
λῶν ἀνδρώπων. Γυρίσα κι' εἶδα ἔνα φορτηγό πού ἀδειάζε τὸν
ἀνατροπέα του. "Ἀκουσα κάποιου νά λέει:

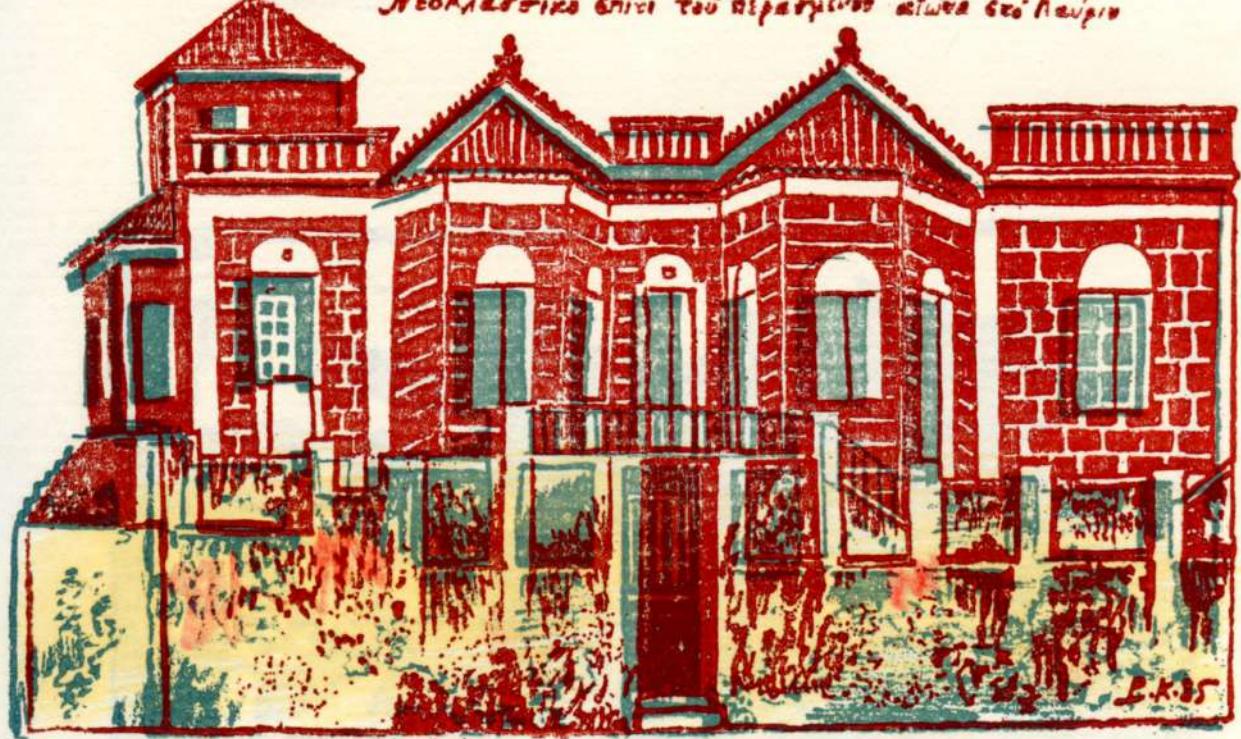
—'Από δῶ καὶ πέρα, ὅποιος ἔρχεται ἐδώ νά πετάξε τα' έκου-
πίδια του δά πλερώνει! Κατί αἷλοι φώναζαν ἀκατάληπτες φρά-
σεις. Δεινή λογομαχία, κατά τα ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων, εἶχε ανά-
ψει. Ύστερα σταματήσαν. Θάχαν καταλαγιάσει τα' πνεύματα...

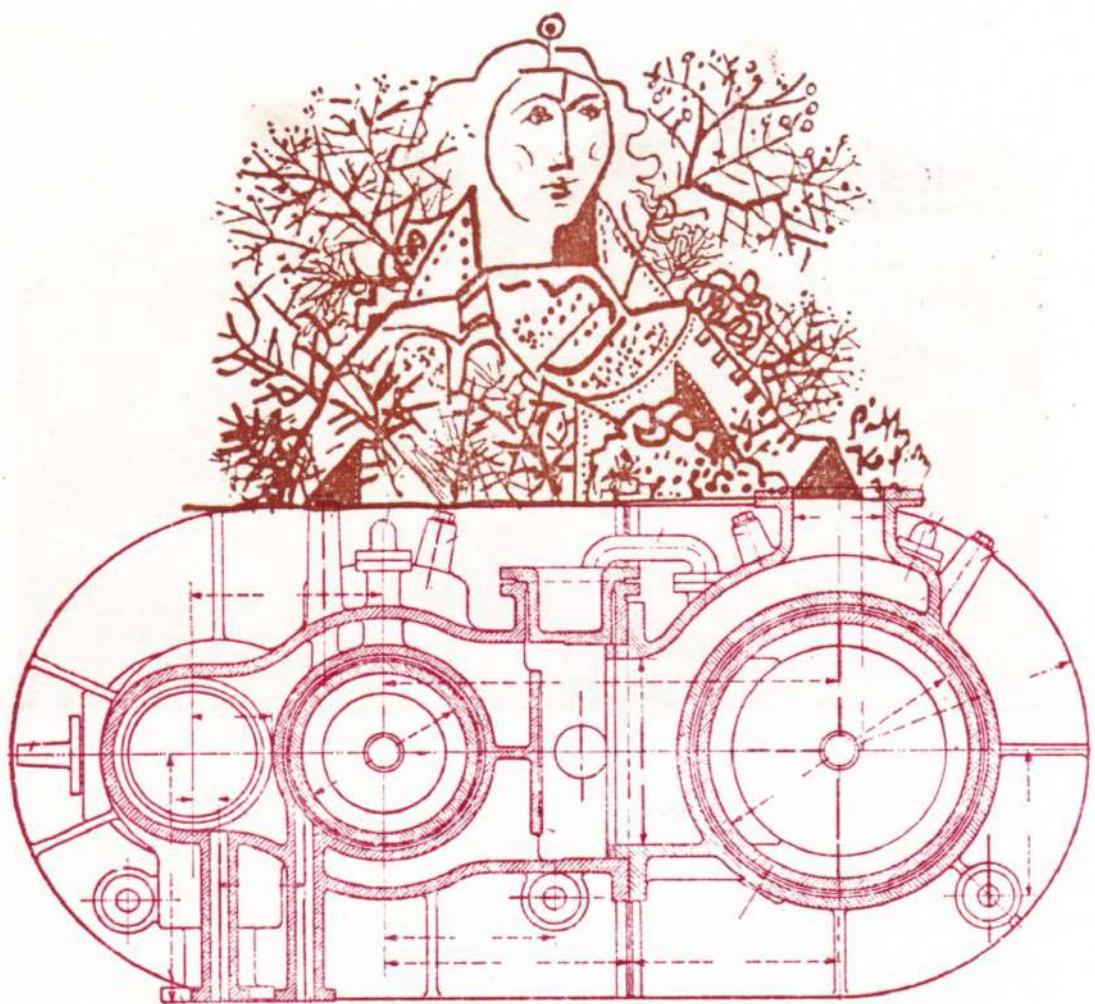
Τούς παράτησα, κι' αρχίσα τό ψάξιμο. Εἶχαν ὄργωσει πάλι, καί τά
κομματία αἴπ' τα' σπασμένα πίστα, φαινόταν, αἴσπρα κι' αστραφτέρα.
Πτοῦ καὶ ποῦ, ανάμεσαί τους βέβηρις με' τα' γαλαζιάτου, ἔνα κομμα-
τάκι ζωγραφισμένο. Εσκύβα, τό μαίζευε με' χαρά, μί' αφοῦ τό ἔριβα
λιγο νά φύγουν τα' χωμάτα, νά φανερωθεῖ τό σχέδιό του, τό ἔριχνα
ετοίν πλαστική σακούλα, που' ποτέ δεν μού λείπει, σε' τέτοιες περιοδίες.
Τό' διπλανό χωράφι δεν το' εἶχαν ὄργωσει, καὶ εἶχε δεριέψει τό χορ-
τάρι, κι' ανάμεσαί του τσλήθος σπερδουϊκλία, ύψωνταν τα' αὐθιτους τού

Νεοκλασικό οίκος του περιόδου απώλειας στην Αθήνα

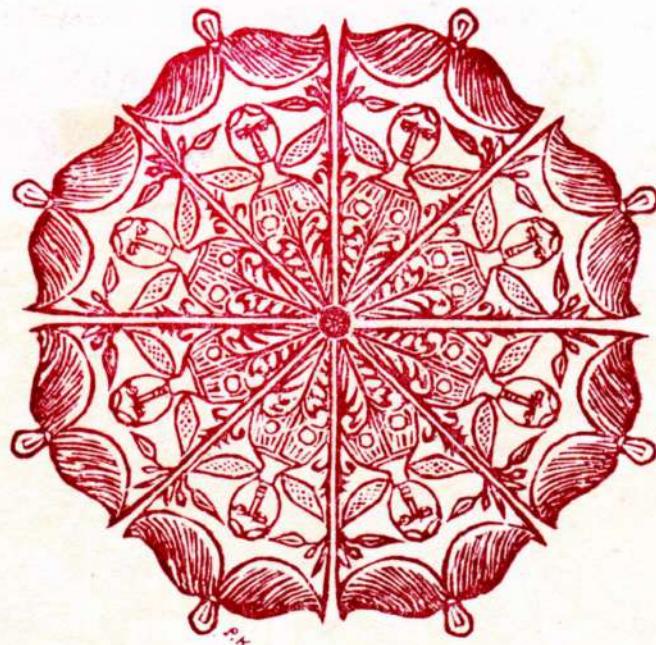

άσπρα και τα' γειρικά, σαν νάταν ετούς «ἀσφοδελούς» λειμῶνες τῇ Αδη, όπως τούς φαντάζονταν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας.

Ἄντλω απὸ ἔνα βαθὺ πηγάδι, πού τό προαιώνιο νερό του πίνουμε ὅλοι βάντον τὸν τόπο, κι' αὐτὸς κάνουμε πώς μάς ἔστρελλαινει μᾶθε γελοῖος γεωτερισμός, στην απόγκωστή μας, πού δέν φεύγει απὸ πάνω μας, ὁ βαρύς, ὁ ἀστικώτατος ἵσκιος τῶν προγόνων.

Ἄστείοι ξενομανεῖς γυρίω μας, ξενότροποι σαν μαριονέττες φραγγοφορεμένες, σὶ αὐθρωποι αὐτοῦ τοῦ τόπου, κάνουν πώς δέν τούς εὐδιαφέρεται ποτ' αὖλο αἵ τοι εημέρα, σῆμας ὅλοι αἰντλούν αἴτιο τὸ ίδιο βαθύ προγονικό πηγάδι, ὅλοι σκάβουν ἔνδον, καὶ, μυστικά, βρίσκουν τὴν κεκρυμμένην τους ρίζα, τῶν προπάππων τους, πού φτάνουν ἀκατάληπτες οἱ φωνεῖς τους, αἴτιο τὸν ὑπνό τῆς πιό βαδειάς ἀρχαιότητας.

Πάνω απὸ τὰ σπερδούκλια φαίνεται μίσι παροϊκα ἐνοίς φουκαρά καταπατητή, αἴτιο τούς αἱμετρητούς ἐδύς ετούς μαύρο τόπο. Εἶναι ἀβεστωμένη, καὶ μοιάζει ναὶ τὴν κρατοῦν ετούς αὔρα μετεώρη, οἱ ντελιμάτες κορφεῖς τῶν λουλουδιών. Νάι οἱ ἀσφοδελοί λειμῶνες

τῶν ἀρχαίων, εκέφτομαι, καθὼς συνεχίζω τὸ μάζεμα. Ὁ θησαυρός μου αὐγαταίνει. Θαί πάω τὰ γυναικία μου στό επίτι, θαί τὰ πλύνω προσεχτικά, σῆμας κάνουν στὸν ανακομιδή, ναὶ φύγουν τελείωστά χώματα. Ύστερα θαί ταραδίσω καπου καὶ θαί τὰ καμαρώνω. Ἐχω κουτιά γεμάτα από παλιά, καὶ κάθε φορά που δάτα δῶ, σ' νοῦς μου πάει, γεμάτος ἐρωτήματα, σ' αὐτὸν τὸν ταπεινό αποδέτη.

Φαίνεται πώς εδώ ήταν ὁ τόπος που αἰσιαζαν ταὶ σκουπίδια, τὸν εποχὴν που τὸ Λαύριο ἀρχισε γάι αἰκράζει πάλι, γάι βαραζωντανεῖ, μὲ τὶς μάταιες, σῆμας φαίνεται αἰργότερα, ἐλπίδες υρπίγορου πλούτιορος αἵπ' την ἐμμετάλευσην τῶν μεταλλείων που ξανάρχισε γύρω στὸ 1860 μὲ τὸ αἵπ' τὸν Σερπιέρη.

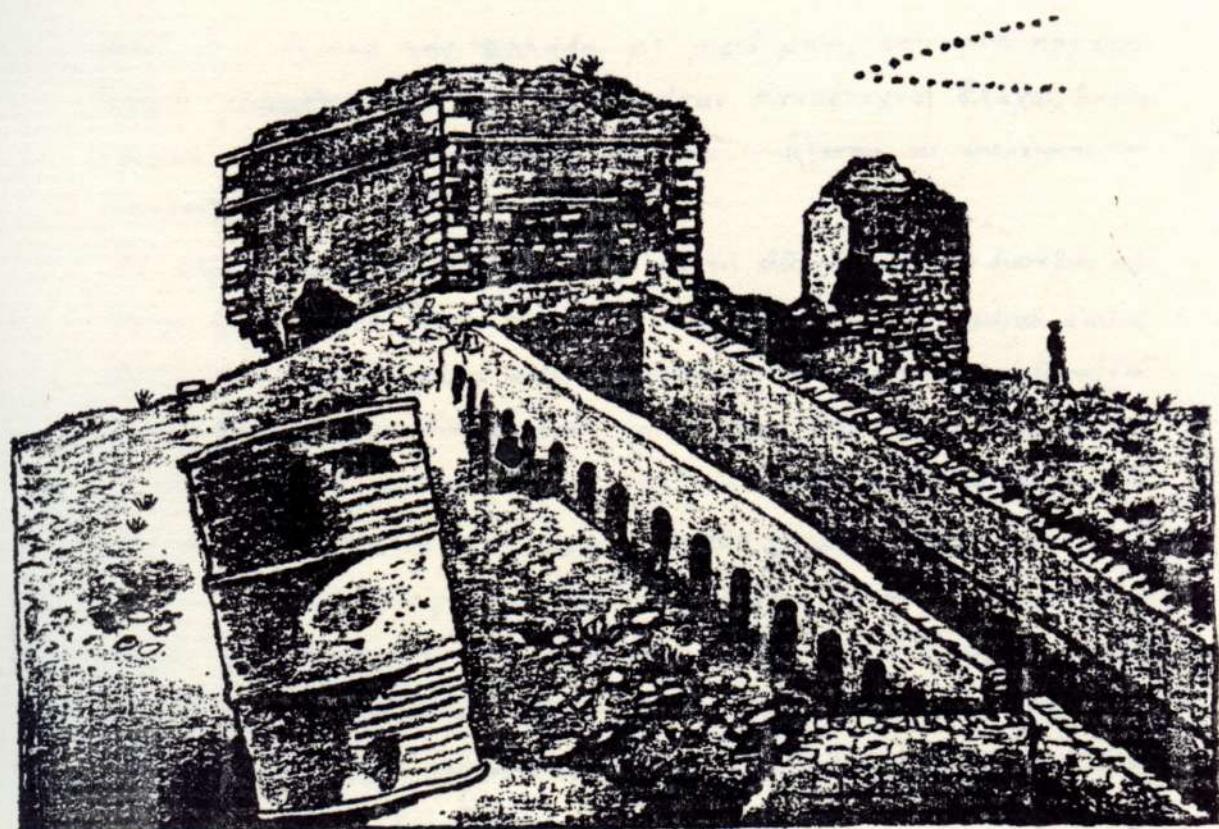
Τότε, ἡ αἴφρούρεμα τῆς Ἀθηνᾶς, κουβαλίθηκε, εδώ στὸν ἐρημὸν κὶ εὔκαταλγύμενη αἵτη χερσόνησο τῆς Λαυρεωτικῆς, καὶ βαλθηκε γάι χτίξει μιὰ πολιτεία, ὅλο πλούτο ισαὶ ματαιοδοξία, ὅλο κενότητα καὶ γεοπλούτισμό, που δεύ ἀργοτες γάι σβύσει σὰν Βεργαλικό, καὶ βιθίστηκε στὸν καθηρείτη μονοτονία, καθὼς, μεταὶ λίγα χρόνια, αἰποδειχ-

τηκαν φροῦδες οἱ Ἐλπίδες. Κι' οἱ μετοχές τῆς Ἔταιριας τῶν μετα-
τείων ἔχασαν πᾶς ἀξία.

“Ολος αὐτὸς ὁ Ἰενογράφης καὶ μαγισσόδοξος κόσμος, τῶν μεταπρα-
τῶν, τῶν ὑπαλλήλων, τῶν σαρφιδῶν, τῶν εμπόρων, ὁ κόσμος τῆς
ευαλλαγῆς, ἔτρωγε κι' ἐπίνε μέσα σ' αὐταῖς τὰ πάτα καὶ ποτήρια,
πουὶ τῷρα εἶγε μαζεύω ταὶ κομματία τους, ταὶ στολισμένα μὲ
ἄνθη αἰκαταλύτα.

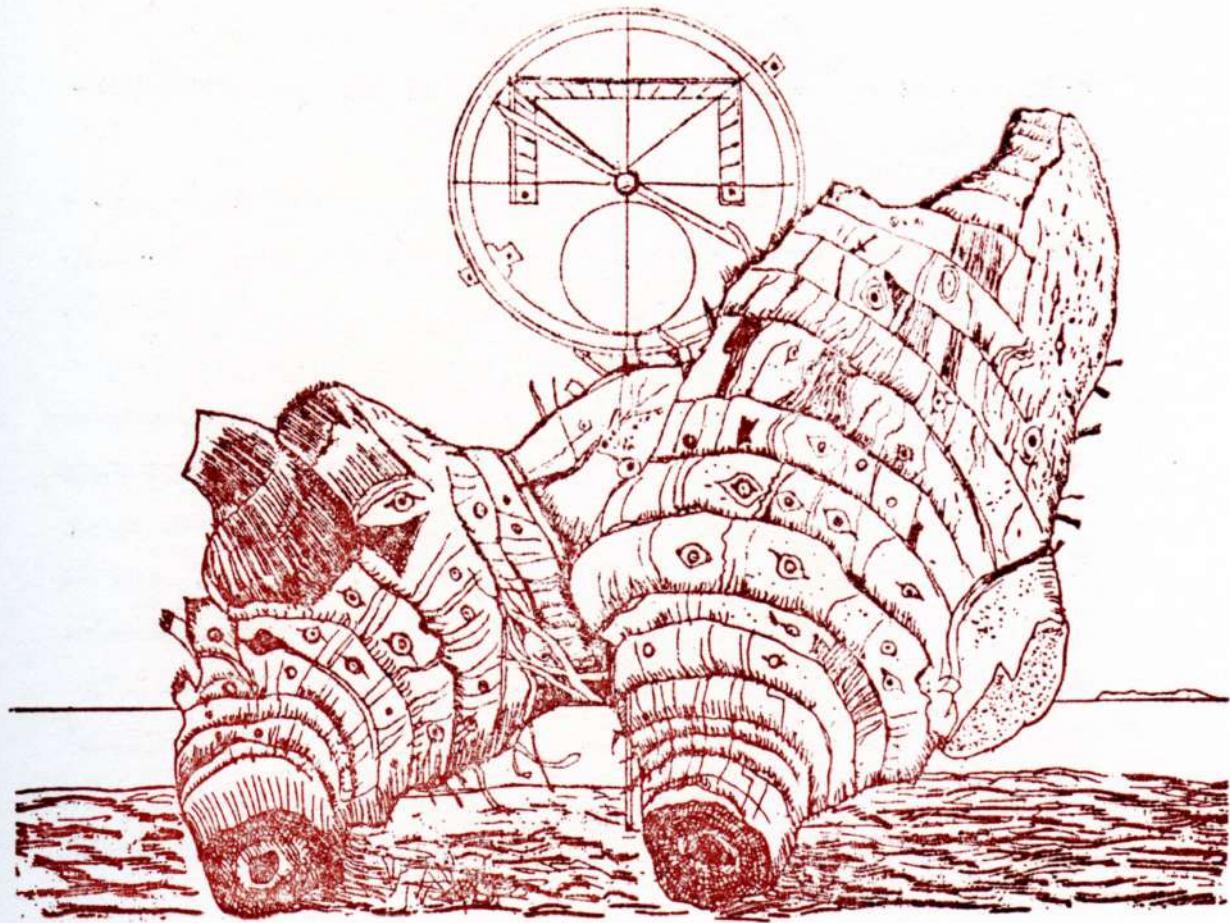
Εἶναι πιάτα φερμένα αἴπ' τὴν «Εύρωπη». Κυρίως αἴπ' τὴν Ἀγγλία.
Κανεὶς τότε δεῦ διενοτίστο να ἀποκαλέσῃ «Εύρωπη» τὸν τόπο μας.
“Ολοι (ποιοὶ δλοι, δηλαδι;), πηγαίναντες επὶ τῆς «Εύρωπης» φεύγοντες
πό δω αἴπ' τῇ Μπαλκάνικῃ, αἴπ' τὴν Ἀνατολήν, γιατί η Ἑλλάδα
ἡταν ἔνα σκαλεπάτι, τό κατώ κατώ, αἴπ' τὴν μεγάλην σκάλαν
διδηγοῦσθε επό χρυσοποίκιλτο παλάτι τῆς μιδικῆς «Ἀνατολῆς», πά
η τοποθεσία του ἦταν επὶ τὴν Μικρά Ασία, επὶ τὸν Τόλην καὶ τὴν
Σμύρνη, τὴν Ἀλεξανδρεία, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς μεγάλης «Ἐλληνικῆς
ασπορᾶς», ὅπου εὑδιαιτῶντο τὰ ἄνθη τοῦ απεντάχου Ἐλπιν-

Λαιρίο.

P.K.-85

εμοῦ, που βλέπων τὴν Ελλάδα με' μισό μάτι, εάν μιαί παρακατιανή επαρχία, που την κατοικούσαν ανυπόταχτοι βλάχοι, λιποτρόφοι καὶ σχεδούς αιμοδιψεῖς 'Αλβανοί... ἀζεστοί κι αἰπελείκιτοι παγιπολαστῖτες! Τι' μιθοί!

Τοί μεγάλο τό δυσώδεις Βυζαντίο, με' τίς αὐθιστήτες τῶν δυστεθῶν αὐτοκρατόρων, αὐτό ἦταν τὸ δύνειρο τῶν αὐθρώπων που τρύγαν σάντα ταΐ πιστα, που ταΐ θρύψαλλα τους περισσώδηκαν ε' αὐτοί τὸν σκουπιδαίνα! Ταΐ πάσις φύσεως σκουπίδια ἔλυσεαν, ἔγιναν χῆρα. Μόνο αυταί ταΐ θρύψαλλαξμέναν, καὶ θά μείνουν ἐσταί, γιατί ταΐ κεραμικά δὲν καταλύνονται, εἴναι ταΐ πιό αὐθεκτικά ετούτοις χρόνοι ἔργα τῶν χειρῶν τοῦ αὐθρώπου.

Πέρα μακριά αἰκούγονται τίχοι αὖτό εφυριά, καὶ φωνές αἵπ' τοΐ διαλυτήριο τῶν βαπτοριῶν, οἵου παλεύοντας μέτα ὁξυγόνα, κομματιάζονται ζεκολλοῦν ταΐ σκουριασμένα σίδερα τῶν μεγάλων ποντοπόρων πλοίων.

Αἰκούγονται τίχοι τῆς ἔροχῆς, μηχανάκια περνάντα ταχύτατα, που τά δηγάνε τουρκοί τῆς Θράκης που' κουβελιόθηκαν εδώ ναί δουλίψουνται μπαρούταδικα καὶ στά υφαντουργά. Μπετονιέρες δουλεύουν φουλαρι-

ετές, καμινάδες κανιζάουν, μουγιρίζει τή βωτή γύρω γύρω στούς μαζι-
ρους λόφους.

Οι σωροί τῶν αρχαίων έισθλῶν μαυρολογοῦν εἰς τά πέρις, κι' αναι-
μεσαί τους, κάθε τόσο, ξεφυγώνται, κακοίσα, ἐκ τῶν ἔνοντων, βιοτεχνία,
η ἐνα χωραφί μαντρώνεται με' παληόβιλα και τενεκίδες που τα' βρίσ-
κουν ἀφθονα, οι κακουργοί ἐποικοί, ετίς γύρω χωματερί. Μαυριά
ε' εἴνας λόφο, με' λίγα υπολιθίαστα πεύκα, μιά τέτοια χωματερή καπ-
νιζει. Καίνε τα' βιουπίδια. Πόλις κούρος γε' απ' αὐτά. Τα' ξεδιαλέ-
γουν. Χώρια τα' χαρτιά, χώρια τα' σίδερα, τα' γυαλιά, την γυαλιά.
Τα' αχρηστά, σσακιά ισχύουνται, τα' καΐτε, οι οι φωτιές αώτες ποτέ δεν
σθίνουν. Δεῖν πρίνει η ἔξιλαστρία φωτιά για σβύσσι, αύτη που εἴ-
ναι η τελικτατά πράξη εργού θέατρο τῶν ανθρώπων αποβλήτων. Άγ
ἔχει τέλος αὐτό τὸ θέατρο! Οὔτε «κανεὶς νεκρῶν εἴς τινδιας» ναίταρ!

Βλεπώ ακόμα καπνιές ευστάθεις φοινικών. Σεέκουν αναμεσαί ετίση-
σδρυτές πολυηπατοκίες, τις εργατικές, της άρπακόλλας, που αδανά κι' α-
δισταχτοί εργολαΐθοι (και μηχανικοί, κι' αρχιτεκτονες...) ανυψώνουν, επε-

Μάρτιο

• Έπος Ραφήνης

κουν, σαύ πλουσίοι πτωχεύοντες, μασκαράδες τῶν σκυλιών καιμά
γνία τῆς ἀγορᾶς, φιγούρες σίλλης ἐποχῆς πού παρηλθεν ἀντιστρέπτι!
Οἱ κορμοί τους εἶναι μαδηρένοι, τὰ φύλλα τους πετσοκομμένα. Σίγουρα
θὰ ἔρχονται κι' ἐδώ καὶ τὰ μαζείουν εἰσεῖν οἱ λουλουδάδες οἵσι πεδαχε-
νατζῆδες, καὶ φτιάχνουν στεφάνια μαί κιβείς, καὶ ἐντικές ἔορτές.

Ἐγώ ὥστόσ μαζειώ τὰ γυαλάκια μου. Καὶ καθε φορά πού βρί-
κω ἕνα πιό ὄρεο, καθόμαι λίγο καὶ τὸ δασυμάξω, ωρίν τούρικέ-
σα ετή σακούλα μου.

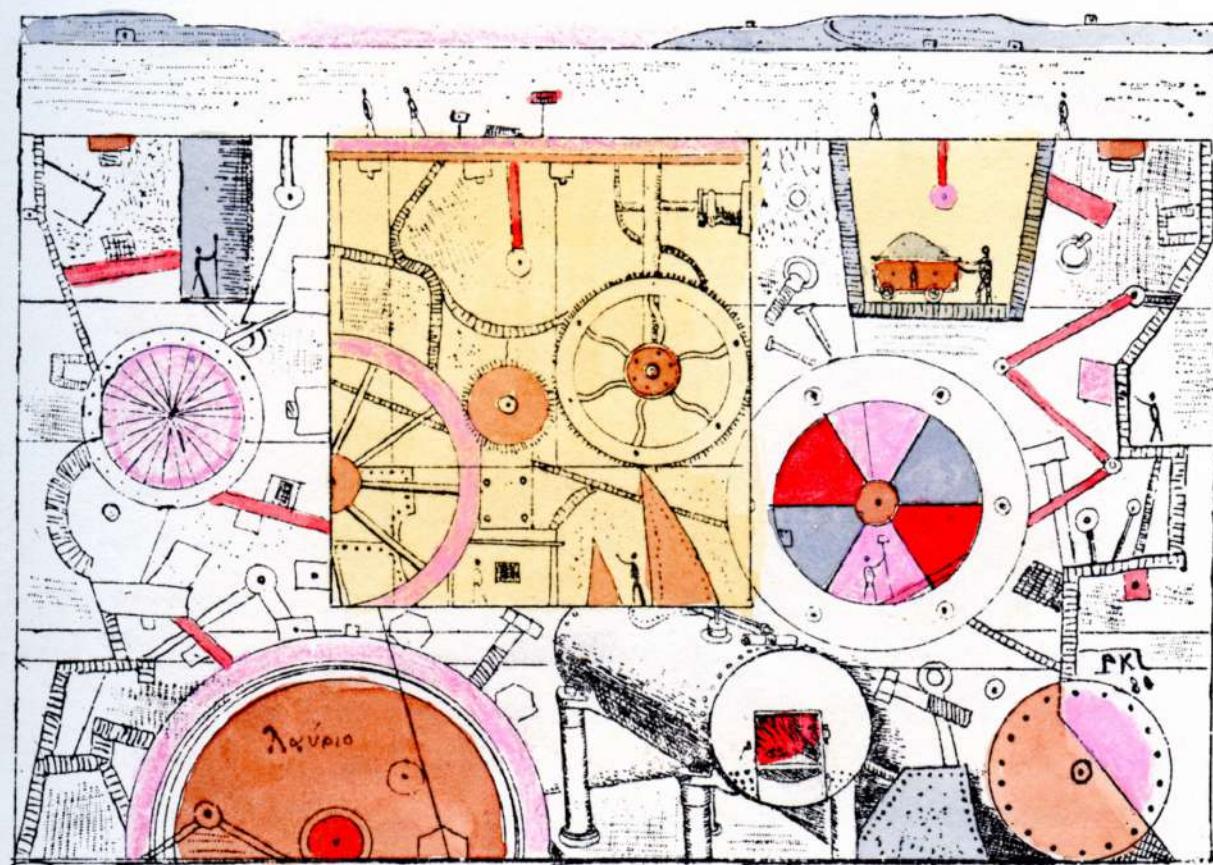
Αὐτή εἶναι μιά δουλειά, ἀπό ἀποψη μπακαζίκη, τελείως ἀξιοδρίνητη.
Κανένα διάφορο δεν ἔχει. Πέργαν σεζοί καὶ μ' αὐτοκίμη καὶ μέ' περι-
εργάζονται.

—Τί' καίνει αὐτάς ένει; δ' ἀναρωτιούνται. Δεν γρατάι μαχαίρι για τά
χόρτα. Τότε τί μαζειώ; Σαλιγγάρια τέτοια ἐποχή δεν έχει! Μιαγύρα
πέρασι ένας γερός. "Ευανε μιά δυί βόλτες στα γύρω καικοντοζύγωσε.

—Τί' γυρτύς αὐτοῦ πατριώτ; ρωτάει.

—Τί' σε νοιάζει στίνα! τοῦ Λεώ.

—Δίκιό μου εἶναι τό χωράφι! φωνάζε. (Άν πταρ!...)

—Δεν εστί πέρων, μήδε σκιάζεσαι, τοῦ γένους. Ναΐτοχας, ναί τού χωρίσουμε!
Δεν εἶπε τίποτα, μόνο πηρε να φευγεί. Κάθε λίγο γύριζε, έριχνε
μίσι ματιά, καθ' ξανά πρεχωρούντε, ώσπου χαθίκε πίσω από σκαρφαλών
σκουπιδιών επι βραχού ενός χωρατούρκου, τούς καταπίαν οι λόφοι απ'
τα' μπαίξα...

Τάνω απ' αὐτούς τούς λόφους, βλέπω να βεπρυβάλλει εῦνα κατόρτι βα-
πτοριοῦ, απ' αὐτά που τα' διαλύνουν, κι είναι ταί φυτρωμένα μέσα στά
χωραίφια.

Μακριά φαίνεται η Μακρόγυρος. Σιά ταί μεν ζεχνάμε. Ποτέ ναί μην
ζεχνάμε... Τό' νυχτοχώρι μέτην σουσάροι του σίγη, λογχίσει την θάλασ-
σα. Γιατί αἴραγε τό επαν τέτοι; Επάνω του ιρείτικ από υπέρηφα τής
Γαλλικῆς έπαιριας. Συροί σκουπίδια. Ανδαίρετα με τομεντόλιθος πληθεσ..
Αυτλούμε οὖλοι μας απ' τό ίδιο βαδύ προγονικό πηγάδι. Κι η Μακρό-
γυρος από μέσα μίσα έχει βρυ. Γιατί αὖ είναι καὶ ποὺ μᾶς καίνε ταί
μοιάζουμε με τους αρχαίους πρόγονους μας, είναι τούτες οι ίδιες οι

αθλιότητες που έφτασαν «δια μέσου των αἰώνων» ως τίς παναθλίες μέρες μας.

Κι' αὐτὸν τὰ παιά που λέγομε, δεῖ φτάνουν εἰς διδαχή, έχουμε τοὺς μεγάλης διδαχῆς τῶν περί. Θέλουμε ταὶ τὰ ληπτομένουμε μᾶς δέν μπορεμε. Σκονταφτούν ἀδιάκοπα εἴτε βίβαταί μας, κι' αὐτὸς εἴται τῷρα ποσέ σκουπιδῶνες, κι' αὖτε εἴχουν γίνει τῷρα ποσά κοινόχρηστοι αἴποδετες. Κι' αὖτε γκρέμισαν τὰ περιλαμπρά παλάτια, κι' αὖτε διαλύονται τὰ πολυτάλαντα πλοῖα. Η συνέχεια τῶν Ἑλλήνων, από μαντίνων δὲ μπορεῖ να ἀμφιεβητηθεῖ, οὕτος ὑπάρχουν οἱ ἀπτές αἰποδιέσις, πετακένες μέσα στὰ μπάζα καὶ τὰ σκουπίδια.

Οταν πῆγα στην Πόλη της τελευταίας, εἶχε σταί συντελεστεῖ τὴ μεγάλη ἔφασης, διὰ τελευταῖος διωγμούς τῶν Ἑλλήνων. Ταὶ ίχνη τους αἴρχισαν κι' ὅταν να χάνονται μεστήν την αινιλέντη Τουρκία. Ομως εἶχε ταί βρῆνα πάλι ταί επιφύλαξ τῶν παππίδων μου, ταί βρῆνα σ' ἕτερα μαυρικού ἀκρογυαῖς τῆς Χαϊδάκης, σταί πριγκηπόνησα ἐκείνα τοῦ θριλού. Ήταν πάλι ταί θρύματα από ταί παλινάρια θυμαραφισμένη πλατεά, τῶν Ἑλλήνων που εἴποσαν εδωπέρα. Μαίνεγα λίγα μὲ στοργή, καὶ λίπη, γιατί ὅλα θρυματίζονται στό τέλος, οπως αὐτά, κι' ὅλα καταληγουν στις πανειβασμιες χωματερές μας.

Και τι αἰπομένει; «Ενα τραγούδι παναρκόνιο που' ιλείνει μέσα της οἰδακούρη την Ἱστορία, την γνωστή καὶ την αἴγνωστη «Σαίν μουσική τή νύχτα, μαγική, που σβύνει... Ρ.Κ. 84.

"Ευρε κελλι:-

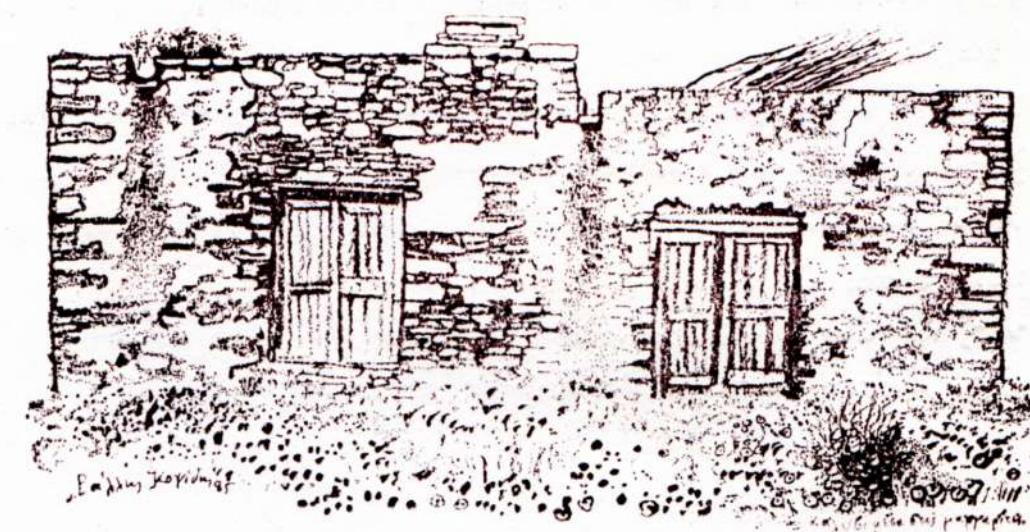
Π

εριγραφή κελλιοῦ, στό ζεύκαταλειμένο από χρόνια, μοναστήρι τοῦ Ἅγιου Γεωργίου, ψηλά επ' τὸν Ντριό τῆς Παιρού:

—Τσίγγινο οιάτο, γεμάτο χώματα, στό πάτωμα. Μερικά κουμπιά. Τό εἶναι τοῦ Βρετανικοῦ Ναυτικοῦ. "Αλλα, πάλι τοῦ Ναυτικοῦ, χάλκινα, έλληνικά." Εγα χωροφυλακίστικο προπολεμικό, με' τὴν κορώνα... "Άδην μπουνιαλάκι (χαΐνια δάι εἶχε). Χωνί εκουριασμένο. Σκελετός από φοινικούλακι, σπίνο ή τρυποκάριδο, τόσος δά! Στρώμα που γίνεται μέτα χώματα και τά φύκια που πέσαν από τό ταβάνι, μαζί με καλφία βασιορέγα. "Εγα ετραβωμένο πηρούνι. Τρυψεται στιν μιά πλευρά της αλαφρόπετρα... Θάγριθε τοὺς καίλους του μ' αὐτεῖν, δ καλόγερος. Μιά ζευγοφιασμένη καρέκλα, εἶναι μπουνιάλι ισταλέρωμένο, ἵσως λαδιοῦ, κι' άλλα αξημάτα και τιποτένια πράγματα, φορτωμένα σκόνη από δίσκωντες. Μιά λιωμένη φωτογραφία. Τίποτα δὲν ξεχωρίζει. Λιώσει οι ανθρώποι, λιώσει κι' οι φωτογραφίες τους... Άκομα, φυτιλάκια για τα καντίλια, ιτ' εἴτα χαρτί, πρόσφατα πεταμένο εἶπει, που έγραψε πάντα: « Καρβουνική τό Πατριαρχικόν». Εἶχε σε' χρυσό φόντο, με' κόκκινα γράμματα, μιά προτροπή: « Κυρία μου, υπέρεψα από μακροχρόνιες ἔρευνες εσά εργοστάσια τῆς Εύρωπης, κατορθώσαμεν γα' κατασκευάσαμεν τό καρβουνικό που ὄνομαζεται Πατριαρχικόν, Ζητάτε επιμόνως, ιλπ. ή Έτει Δοιπόν, κυριαμχί Άυτό φανερώνει πως καποιος, η καποια δρπεκωμένη (θεοῦσαπέλενε), πέρασε από δῶ, τώρα κοντά, μπορει μαμια' γριά, η μανάς τσομπά νης, κι' αναψε τα' καντίλια. Τίς οἶδεν; Τοι μελλι' πορροφυλλο διν εἶχε. Σαίνια πεσμένη υπολλιμάτα απ' τὴν πόρεα. Τοι ίδιο μα' τα'

μικρότατο παραθύρι, απ' ὅπου μιά θέα απεριγραπτη, πού μέν την χαιρετούσι κανείς. Οἱ παλιοὶ κατοίκοι του χωδίνας, καὶ ποιός νάπεῖ αὐτὸν «ἀπήλαυσαν, επὶ τέλους, τὸν παράδεισον», οἵ σαν οἰλούγεροι που ἔταν, τοὺς βούτηχε ὁ διάβολος, ὃ παλιός γνώριμος οὐαὶ ευηπτοίκος τοὺς; Ἀπό οιάτω αὖτις τὸ ἐρειπωμένο κελλί, ἔνα αίραχνιασμένο Λαζαρίδ. Ἀπίγνωτι μιά μουριά, ἔχει μασταλερώσει μὲ ταὶ κοκκινά της μουριές, τοῦ μαρμαροστρωμένο πλαστόστρωτο, πλὴ τοῦ γέμισαν κοπριές ταὶ πρόβατα οὐαὶ γίδια. Ἄχ, υποιώτισσες νοικοκυράδες ποῦ εἴσαστε! Ταὶ γίδια λοιπού! Γιατί αὗτοι εἶν' οἱ καλόγεροι πιστὲς ἔδω, καὶ τῆγουμενος μεγαλοθήμος ὃ τσομπάνος, που ἀκούγεται τὸ εφύρυμα τους, οιάπου ιοντά, ταὶ συνάζει τὸ «Ποιμνιον».

Μοναστῆρι ἔρημο οὐ 'Εγκαταλιμένο. Τῷρες εῖσαι πιά, πραγματικό' μοναστῆρι. Τῷρες πού η Μοναξιά μονάχη εντούς σου. P.K.84.

Kάπου ετούτην την ιωνία μας, που ως τα ταραχέα περιπλανάμε, αύτα που ονομάζενται έχουν, γιατί δεν υπάρχει τόσο μεγάλη λέξη να τα διαφανίσει, βρίσκεται ένα βαθύ πηγαίδι.

Εκεί μέσα είναι πεταζένα, πλήθος αμέτρητο, αύτά που βιβλίσαμε και δεν γίναν, που φάγαμε χωρίς να τα βρούμε, αύτά που μάς έιλεφαν ή μάς σύραν, αύτά που διερευνάμε κι ένα ζώνη με εκληρό μάστιγο πέρα. «Οσα, παρ' ολίγο, να τ' αγγίσουμε, αλλά πάντας ένα καθρέφτινα απατηλό», σέργασμένο γυαλί, σ' ανυπαρκτο κρουστάδι. Τότε στιχαίκει θέτει:

Τό γυαλί τό λέν κρουστάδι
Βγῆτε σεις να μποῦν οι άλλοι.

Έτοι, βειρά αλλονόν είναι τώρα να μπούν, δε' μένα τα αύχηματα τα πείσα, να τα διασχίσουν, κυκλωμένα ειπώ ανομολόγητους τρόμους, να φέρουν επό χεῖλος τοῦ πηγαδιοῦ, να ρίξουν και τοῖς μέσα του, τα δικά τους που δεν δάιει ευντελεστούν.

Ταί διπλωμένα χαρτιάκια τους μέτις μυστικές έπικλήσεις, ταί διειρατά τους που φεύγουν εινάν το χνοῦδι της πεταλούδας
Έγιο έχω ρίξει πολλά μεσ' τό πηγαδί. Καποτε πήγα κι έριξα μιά βαρκά. Την αγαπούσα αλλοιας δεν δάιει τολεγα. Όλακουρη βαρκά πάνταν, καλέ αρματωμένη. Μέ τοι τεσσαροχάλι της, τάλιμουρό της, τον φλόιο και την μαίετρα της, το μερακλίδιο τιμονάκι, ταί γυαλιστέρα μπρούνερια κοτσανίτα της, και τις γεροδεμένες σαλαμιέτρες στά κουπιά της. Είχε είναι αριθμά κι ένα ονομα. Ταρίχα μαι τούρα ερι εκείσ του πηγαδιοῦ.

Ἄλλη φορά, ἔριξα τὸ στάκαρο δωμάτιο, γεμάτο ράφια μὲν Βίβλια. Καὶ τι! Βίβλια! Ἀπό αὐτὰ που' στάντ τὸ φυλλομετρές, δέν υπάρχει πιά στεγανών, οὔτε παγκούται, οὔτε τρύπια παπούτσια, οὔτε ὁ σκυδρωπός αὐδρωπός στήν γυναικί τοῦ δρόμου, μὲν ταῖς καῦρα γυαλιά ναὶ ἐξερευνά...

Ἀπό καίνα τὸ Βίβλια που' διώχνουν τὰ σύννεφα, κι ἔνας τύλιος λαμπρός αἰναφαινεται, κι ὅλοι λέγονται: — Δοξομένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, πέρασε τὴ μπόρα καὶ πάσι! Ἰδοῦ τὸ σύρανιο τοῦτο στοῖ ἐλπιδοφόρο στερέωμα.

Καίποτε ἔριξα ετοί πηγάδι μιαί φωτογραφία. Ἐδειχνει μιά κοπελίτσα μὲν κορδελίτες στάντ μαλλιά, καὶ λισκάδες αἰναβίστικη στάντ μάτια. Ἐπεισε νόφω τογραφία στ' αἰνιμέρα εκότη, καθώς περπάντων τὰ φύλλα τοῦ φινοπώρου. Ὄλοι περνοῦν μὲν αὔρα ψυχραιμία τῶν αἰγραπό τοῦ βίου. Που' ἄλλοι δινομάζουν «τοῦ βίου τὴν θαλασσαν». Άλλοι εἶτε επιριανός, εἶτε θαλάσσιος ὁ δρόμος, τὸ ἕδιο πάγει. Ὄλοι τὸν περγοῦν, καὶ ζυγώντων εἰς εἴλιντο τὸ ἀντίτο τοπίο, ὅπου τὸ βαδύ πηγάδι περιμένει. Μονάχοι τοὺς βαδίζουν, ὅτι εε' συντροφείς. Φίλαντοι πολύ κουρασμένοι. Ή σκόνη τοῦ δρόμου καθίσε πάνω τους. Τοὺς βαρύνουν τὰ σάσα κρατάντε εταί χεριά. Ἐχουν πιά κατεκλίθει πώς δέν τοὺς χρειάζονται ετοί...

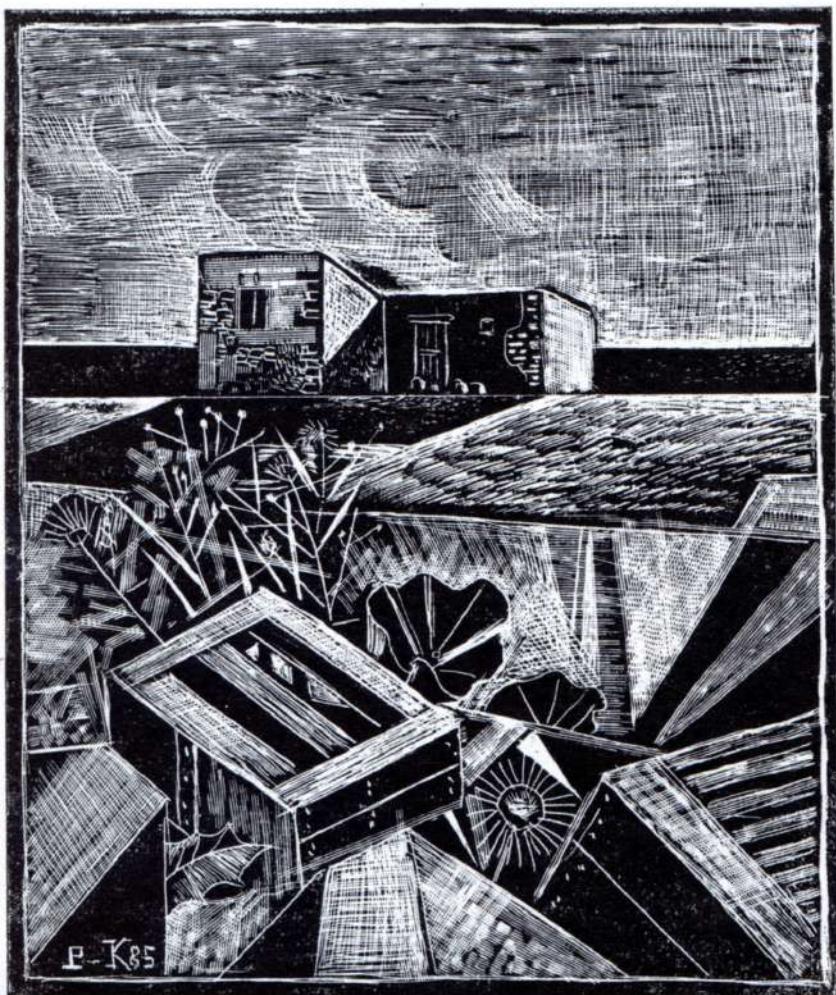
Ζυγώντων τότε στάντ χελπη τοῦ πηγαδιοῦ καὶ τὰ ρίχνουν μέσα. Υετερά, πιστοί φτωχοί, συνεχίζουν ναὶ περπατάντε. Τό έραδινο φῶς βαπτώνται τούς ισκιους τοὺς στό χῶμα.

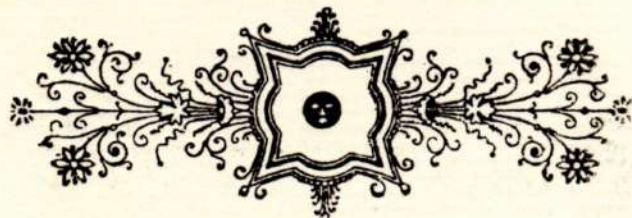
Γλυκές γλυκές ἔρχεται τὸ έραδιν που' φέρνει τὴν αναίπαψη καὶ τὴν λιάνη.

Ε.Κ. 34.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΈΔΙΟΥ:

- *Σταυροί στόν "Αθωνα". Αθήνα 1963. *
- *Εξοχή. Αθήνα 1964.
- *Προσκυνητάρι τῆς Αγίας. Αθήνα 1964.
- *Ο 'εξαίσιος "Αθωνας". Αθήνα 1965
- *Τό αδύτον. Αθήνα 1968. ✓
- *Τό περιοδικό "Κάντερο". Αθήνα 72-74. ✓
- *Μάνη ή πολύπορος. Αθήνα 1972. ✓
- *Σπίτια "Ελληνικά". Αθήνα 1973. ✓
- *Στή σκιά τῶν Δεινοσαύρων. Θεσσαλονίκη 74
- *Ρακένδετοι. Αθήνα 1976. ✓
- *Κάστρο ήλιοκαστρο. Αθήνα 1980. ✓

Ο ΈΚΔΟΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ
ΝΑ ΞΑΝΑΤΥΠΩΣΕΙ ΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ,
ΚΑΙ ΖΩΓΡΑΦΙΚΟ έΡΓΟ ΤΟΥ, ΜΕ ΆΛΛΗ
ΜΟΡΦΗ, ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΧΕ
ΡΙΟΥ, ΓΙΑ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ *

